



PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel. 81 467 91 27

Lublin, 16 lutego 2023 r.

RIO.II.600.52.2022

Pan Marek Kasprzak
Wójt Gminy Gorzków
ul. Główna 9
22-315 Gorzków-Osada

Szanowny Panie Wójtce

W dniach od 3 listopada do 21 grudnia 2022 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Gorzków. Protokół kontroli podpisano 5 stycznia 2023 r.

W zakresie nieprawidłowości, co do których udzielono stosownego instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie danych ogólnoorganizacyjnych:

1.1. Niezatrudnienie sekretarza gminy – str. 2 protokołu.

Podjąć działania mające na celu zatrudnienie sekretarza gminy, w związku z przepisami art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530).

2. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

2.1. Przypadki nieterminowego uregulowania zobowiązań – str. 11 protokołu.

Wydatków publicznych dokonywać w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.).

- 2.2. *Niezgodność – na 31.12.2021 r. – ewidencji prowadzonej do konta 221 „należności z tytułu dochodów budżetowych” według podziałek klasyfikacji budżetowej z ewidencją prowadzoną według dłużników (w zakresie dochodów z tytułu podatków, czynszu najmu i dzierżawy oraz opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych) – str. 12-13 protokołu.*

Na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” dokonywać zapisów w sposób umożliwiający wykazanie rzeczywistego stanu należności i zobowiązań, zapewniając zgodność sald i zapisów na tym koncie z saldami i zapisami prowadzonej do niego ewidencji szczegółowej (według klasyfikacji budżetowej i dłużników), zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.” oraz przepisami art. 16 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120).

- 2.3. *Niewykazanie - w jednostkowym sprawozdaniu Rb-28S Urzędu Gminy za 2021 r. - wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego i wykazanie w sprawozdaniu zbiorczym danych w tym zakresie niewynikających ze sprawozdań jednostkowych – str. 19-20 protokołu.*

Jednostkowe sprawozdania budżetowe Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” sporządzać prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, zgodnie z przepisami § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy § 8 ust. 4 pkt 6 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” stanowiącej Załącznik nr 37 do tego rozporządzenia.

Zbiorcze sprawozdania budżetowe sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz własnego sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, zgodnie z przepisami § 6 ust. 1 pkt 3 cytowanego rozporządzenia.

- 2.4. *Niepodpisywanie przez wójta gminy sprawozdań jednostki obsługiwanej – str. 21 protokołu.*

Podpisywać sprawozdania obsługiwanej jednostki, zgodnie z przepisami § 14 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 6 ust. 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia

Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396 z późn. zm.).

- 2.5. *Wykazanie – w sprawozdaniu Rb-PDP za 2021 r. – zaniżonych skutków obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych (o kwotę 942,99 zł), w wyniku ich niewyliczenia dla pojazdu wykazanego w złożonej deklaracji – str. 22-23 protokołu.*

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 8 w związku z § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 37 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Sporządzić skorygowane sprawozdania Rb-PDP i Rb-27S – w zakresie danych objętych sprawozdaniem Rb-PDP - za 2021 r. oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, w związku z przepisami § 22 ust. 6 i 9 cytowanej „Instrukcji...”; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

3. W zakresie budżetu gminy:

3.1. W zakresie dochodów budżetowych:

- 3.1.1. *Wykazanie - w deklaracji na podatek od nieruchomości na 2021 r. Urzędu Gminy – powierzchni gminnych nieruchomości, będących w posiadaniu jednostek OSP (jako zwolnionych ustawowo) – str. 31 protokołu.*

W deklaracji na podatek od nieruchomości nie wykazywać nieruchomości stanowiących własność gminy będących w posiadaniu innych podmiotów, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70), mając na uwadze przepisy art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10 tej ustawy.

- 3.1.2. *Przypadki niesprawdzania/nieprawidłowego sprawdzania deklaracji i informacji podatkowych, o czym świadczy:*

- opodatkowanie – podatkiem od nieruchomości – na podstawie deklaracji, do której nie dołączono wymaganych załączników,
- niewezwanie podatnika, będącego przedsiębiorcą, do złożenia wyjaśnień w związku z niewykazaniem w informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,
- opodatkowanie podatkiem od środków transportowych pojazdów na podstawie niekompletnie wypełnionych deklaracji – str. 31 – 35 protokołu.

Sprawdzać przedkładane deklaracje/informacje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 w związku z art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r., poz. 2651 z późn. zm.).

W sytuacji gdy złożoną przez podatnika deklarację/informację wypełniono niezgodnie z ustalonymi wymaganiami bądź nie dołączono do niej wymaganych załączników, postępować w sposób przewidziany przepisami art. 274 § 1 i 2 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie wzorów informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości (Dz. U. z 2019 r. poz. 1104).

Grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza – opodatkowywać podatkiem rolnym, zgodnie z przepisami art. 1 ustawy o podatku rolnym, zaś użytki rolne, zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza – opodatkowywać podatkiem od nieruchomości, stawką dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, w związku z art. 2 ust. 2 i art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

Wyjaśniać – w ramach czynności sprawdzających informacje podatkowe – na podstawie przepisów art. 274a § 2 w związku z art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej – faktyczny sposób wykorzystywania gruntów i budynków, celem ich prawidłowego opodatkowania, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 1 pkt 3 i ust. 2a pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Podatników podatku od środków transportowych, którzy w deklaracjach nie podali informacji niezbędnych do zastosowania prawidłowej stawki podatku, wzywać do ich uzupełnienia, w związku z przepisami art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Prawidłowo opodatkować podatników, wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązania podatkowego i okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

Ponadto, opracować i przedłożyć Radzie Gminy projekt uchwały zmieniającej uchwałę Nr III/8/2006 Rady Gminy Gorzków z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku rolnego, dostosowujący jej postanowienia do przepisów art. 13e ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333) – str. 29 protokołu.

3.1.3. Niepodejmowanie skutecznych czynności zmierzających do wyegzekwowania zaległych odszkodowań za bezumowne korzystanie z nieruchomości, skutkujące przedawnieniem roszczeń – str. 40 protokołu.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wyegzekwowania zaległych należności cywilnoprawnych, mając na uwadze art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych oraz art. 118, art. 229 § 1 i art. 230 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.).

3.2. W zakresie wydatków budżetowych:

3.2.1. Nieprawidłowości w zakresie regulaminu wynagradzania pracowników, polegające na wprowadzeniu :

- *regulacji dotyczących pracowników innych, niż zatrudnionych na podstawie umowy o pracę,*
- *przesłanek przyznawania dodatku specjalnego niezgodnych z przepisami ustawy o pracownikach samorządowych,*
- *stanowiska nieprzewidzianego przepisami rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych – str. 49-50 protokołu*

Dokonać zmian postanowień obowiązującego w jednostce regulaminu wynagradzania pracowników, przez:

- *wyeliminowanie postanowień dotyczących pracowników zatrudnionych na podstawie wyboru i powołania, w związku z przepisami art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530)*
- *dostosowanie przesłanek przyznawania dodatku specjalnego do przepisów art. 36 ust. 5 cytowanej ustawy, zgodnie z którymi może być on przyznany z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań,*
- *dostosowanie stanowisk pracowników do wykazu stanowisk przewidzianych w II Tabeli (część D „Stanowiska we wszystkich urzędach”), zawartej w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1960).*

3.2.2. Nieterminowe przyznanie i wypłacenie pracownikom nagród jubileuszowych, w tym przed nabyciem do niej prawa, w wyniku nieprawidłowego ustalenia okresów zatrudnienia uprawniających do nagrody – str. 52-54 protokołu.

Do okresów pracy uprawniających do nagrody jubileuszowej wliczać wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, stosownie do przepisów art. 38 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych.. Do okresów tych nie zaliczać okresu wykonywania pracy na podstawie umów cywilnoprawnych, w związku z przepisami art. 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510 z późn. zm.).

Nagrodę jubileuszową przyznawać i wypłacać niezwłocznie po nabyciu przez pracownika samorządowego prawa do tej nagrody, nie wcześniej niż w dniu upływu okresu uprawniającego do nagrody, zgodnie z przepisami § 8 ust. 1 i 4 rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

3.2.3. Nieterminowe zamieszczenie – w Biuletynie Zamówień Publicznych – ogłoszenia o udzieleniu zamówienia na przebudowę dróg gminnych – str. 66 protokołu.

Ogłoszenie o wyniku postępowania o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości mniejszej niż progi unijne, zawierające informację o udzieleniu zamówienia lub unieważnieniu postępowania, zamieszczać w Biuletynie Zamówień Publicznych nie później niż w terminie 30 dni od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia, zgodnie z przepisami art. 309 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 z późn. zm.).

3.2.4. Udostępnienie – na stronach internetowych prowadzonych postępowań na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków oraz na odbiór i zagospodarowanie odpadów – informacji o kwocie, jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia - po otwarciu ofert – str. 68, 70 protokołu.

Informację o kwocie, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, udostępniać na stronie internetowej prowadzonego postępowania najpóźniej przed otwarciem ofert, stosownie do przepisów art. 222 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych.

3.2.5. Niewezwanie wykonawcy – w postępowaniu na odbiór i zagospodarowanie odpadów – do uzupełnienia oferty, w sytuacji gdy złożone wraz z nią pełnomocnictwo zawierało poświadczenie zgodności cyfrowego jego odwzorowania z dokumentem w postaci papierowej – dokonane przez niewłaściwą osobę – str. 71 protokołu.

Wykonawców, którzy nie złożyli podmiotowych środków dowodowych, innych dokumentów lub oświadczeń składanych w postępowaniu lub są one niekompletne lub zawierają błędy, wzywać – odpowiednio – do ich złożenia, poprawienia lub uzupełnienia w wyznaczonym terminie, chyba że wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo oferta wykonawcy podlegają odrzuceniu bez względu na ich złożenie, uzupełnienie lub poprawienie lub zachodzą przesłanki unieważnienia postępowania, stosownie do przepisów art. 128 ust. 1 w związku z art. 266 ustawy Prawo zamówień publicznych.

W przypadku dołączenia do oferty cyfrowego odwzorowania pełnomocnictwa sporządzonego jako dokument w postaci papierowej i opatrzonego własnoręcznym podpisem, sprawdzać, czy odwzorowanie to – w postępowaniu o wartości mniejszej niż progi unijne – opatrzone zostało kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym, poświadczającym zgodność cyfrowego odwzorowania z dokumentem w postaci papierowej – przez mocodawcę lub notariusza, tj. w sposób wymagany przepisami § 7 ust. 2, ust. 3 pkt 3 i ust. 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie sposobu sporządzania i przekazywania informacji oraz wymagań technicznych dla dokumentów elektronicznych oraz środków komunikacji elektronicznej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursie (Dz. U. poz. 2452).

3.2.6. Nieokreślenie - w umowie na odbiór i zagospodarowanie odpadów - łącznej maksymalnej wysokości kar umownych, których mogą dochodzić strony, minimalnej wartości lub wielkości świadczenia stron oraz instalacji, w szczególności instalacji komunalnych, do których podmiot odbierający odpady jest obowiązany je przekazać – str. 72 protokołu.

W umowie w sprawie zamówienia publicznego zawierać postanowienia określające w szczególności łączną maksymalną wysokość kar umownych, których mogą dochodzić strony oraz – jeżeli zamawiający przewiduje możliwości ograniczenia zakresu zamówienia – wskazywać minimalną wartość lub wielkość świadczenia stron, stosownie do przepisów art. 436 pkt 3 oraz art. 433 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych.

W umowie w sprawie zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości albo na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w części dotyczącej odbierania odpadów określać w szczególności informacje wymagane przepisami art. 6f ust. 1a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 z późn.zm.).

3.2.7. Zawarcie - 1.06.2022 r. aneksu do umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów – z przekroczeniem zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań – str. 72-73 protokołu.

Zobowiązania pieniężne zaciągać w granicach kwot określonych w uchwale budżetowej i planie finansowym jednostki, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, stosownie do przepisów art. 46 ust. 1 i art. 261 ustawy o finansach publicznych.

3.2.8. Nieterminowe przekazanie transzy dotacji na realizację zadania publicznego w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – str. 77-78 protokołu.

Środki dotacji przekazywać dotowanym podmiotom w terminach wynikających z zawartych umów, w związku z przepisami art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327 z późn. zm.) oraz art. 44 ust. 3 pkt 3 i art. 221 ust. 3 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

3.2.9. Udzielenie - w 2021 r. - dotacji celowej z budżetu gminy na prace konserwatorskie - bez zawarcia umowy – str. 79 protokołu.

Udzielając z budżetu gminy dotacji celowej na prace konserwatorskie, zawierać umowę, zgodnie z postanowieniami § 7 uchwały Nr XXXV/202/2018 Rady Gminy Gorzków z dnia 30 lipca 2018 r. w sprawie zasad udzielenia przez Gminę Gorzków dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, w związku z przepisami art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840).

Ponadto, w związku ze stwierdzeniem w trakcie kontroli, że roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2021 rok, Rada Gminy Gorzków przyjęła uchwałą

Nr XIX/149/2020 z 15 grudnia 2020 r., zwracam uwagę, że zgodnie z przepisami art. 5a ust. 1 tej ustawy, roczny program współpracy winien być uchwalany do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu – str. 76 protokołu.

4. W zakresie mienia komunalnego:

4.1. *Dopuszczenie wnoszenia - przez uczestników przetargu na sprzedaż nieruchomości – nieprawidłowej wysokości minimalnego postąpienia – str. 84 protokołu.*

Przeprowadzając przetarg na sprzedaż nieruchomości przestrzegać przepisów § 14 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2021 r. poz. 2213), zgodnie z którymi o wysokości postąpienia decydują uczestnicy przetargu, z tym że postąpienie nie może wynosić mniej niż 1% ceny wywoławczej, z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Gorzków